

רח' כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים, 95464 טל: 02-6553730 פקס: 02-6553744
www.sviva.gov.il

ל' שבט תש"ע
14 פברואר, 2010

אל: נשיאת בית המשפט העליון

נשיא בית הדין הארצי לעבודה

היועץ המשפטי לממשלה

היועץ המשפטי לכנסת

פרקליט המדינה

מזכיר הממשלה

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (יעוץ)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי פסקאלי)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (תפקידים מיוחדים)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (בינלאומי)

נציב שירות המדינה

היועץ המשפטי למשרד

דיקן הפקולטה למשפטים – אוניברסיטת בר-אילן

דיקן הפקולטה למשפטים – אוניברסיטת חיפה

דיקן הפקולטה למשפטים – האוניברסיטה העברית בירושלים

דיקן הפקולטה למשפטים – אוניברסיטת תל-אביב

מנהל המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי, הפקולטה למשפטים, ירושלים

יו"ר לשכת עורכי הדין

יועץ משפטי לרשות המים

יועץ משפטי לרשות הטבע והגנים

הנדון:

הצעת חוק האריזות, התש"ע - 2010

מצ"ב תזכיר הצעת חוק שהוכן במשרד להגנת הסביבה ושבדעתנו להגיש לממשלה.

נא להערוטיכם תוך 21 יום.

בברכה,

דלית דרור, עו"ד

היועצת המשפטית

העתקים : השר להגנת הסביבה

מנכ"ל המשרד

סמנכ"לים

תפוצה פנימית – מנהלי אגפים ומחוזות, יחידות סביבתיות

לשכה משפטית

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק האריזות, התש"ע – 2010

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

הפסולת היא תוצר בלתי נמנע של החברה האנושית המודרנית. הגידול באוכלוסייה והעלייה ברמת החיים וברמת הצריכה תובעים מחיר סביבתי כבד, בניצול היתר של משאבי הטבע, פליטת גזי חממה ובהצטברות פסולת של מוצרי הצריכה. במדינת ישראל כמות הפסולת גדלה בשיעור של כ- 5% בכל שנה. כל תושב מייצר בכל יום, בממוצע, כ-1.6 ק"ג אשפה. בסך הכול מצטברים בישראל כ- 5 וחצי מיליון טון פסולת עירונית בשנה.

בתרבות הצריכה המודרנית, הנמצאת במגמת עלייה מתמדת, רוכשים הצרכנים מוצרי מזון, שתייה, תמרוקים וכל מוצר אחר, באריזות עשויות נייר וקרטון, פלסטיק, זכוכית ומתכת. כמו כן, קיימת עליה משמעותית בכמות ובנפח חומרי האריזה שנעשה בהם שימוש, אשר אין בהם צורך לאחר הוצאת המוצר מתוכם. במקרים רבים מוצרים נארזים באריזה בודדת, מאוגדים יחד באריזה גדולה, ואז נארזים באריזה נוספת לצורך משלוח. הדבר מביא לכך שנוצרת כמות גדלה והולכת של פסולת אריזות.

מגמת העלייה בכמות פסולת האריזות והעובדה כי האריזות הופכות מהר מאוד לפסולת מיותרת, מצריכות התייחסות מיוחדת למוצרי האריזה ולפסולת האריזה, כדי לצמצם את השפעתם הסביבתית.

משקל פסולת האריזות בישראל מוערך בכמיליון טון לשנה, ומהווה כ- 15% מכלל משקל הפסולת העירונית בישראל. פסולת זו תופסת נפח רב באתרי ההטמנה, דבר הגורם לבזבוז משאבי קרקע יקרים ולפליטה מוגברת של גזי חממה.

העיקרון המרכזי במדיניות המשרד להגנת הסביבה בטיפול בפסולת מוצקה הוא להפוך את הפסולת ממטרד למשאב, ולהקטין את כמות הפסולת המועברת להטמנה. זאת, באמצעות פתרון משולב בר קיימא של היררכית טיפול בפסולת כמפורט להלן:

- הפחתה במקור - הקטנה של כמות הפסולת הנוצרת באמצעות פעולות שנקטות בשלבי הייצור (למשל, על ידי הקטנת נפח האריזות);
- שימוש חוזר – שימוש נוסף באריזה לאותה מטרה שלשמה יוצרה;
- מיחזור – עיבוד הפסולת לצורך יצירת מוצרים חדשים;
- הפקת אנרגיה מפסולת (השבה) - באמצעות טיפול תרמי בפסולת או באמצעות ניצול תהליך תסיסה ליצירת גז מתאן להפקת אנרגיה;
- הטמנה של הפסולת הנוותרת, כעדיפות אחרונה לאחר נקיטת כל הפעולות לעיל.

קיימים מספר מודלים לטיפול בפסולת האריזות. הסדר המסגרת באירופה נקבע בדירקטיבת האריזות של האיחוד האירופי, שנכנסה לתוקף בשנת 1994 (**European Parliament and Council**) – (להלן – **Directive 94/62/EC of 20 December 1994 on packaging and packaging waste**), הנחיית הדירקטיבה למדינות האיחוד היא ליצור מנגנון איסוף וטיפול נפרד לפסולת אריזות, יחד עם קביעת יעדי מיחזור והשבה.

רוב מדינות האיחוד הטמיעו מנגנון שבבסיסו עקרון "אחריות יצרן מורחבת" (**extended producer responsibility**), לפיו האחריות למיחזור פסולת האריזות מוטלת על יצרן המוצרים הארוזים, והוא הנושא בעלות הכרוכה בכך. ההסדר הראשון מסוג זה נקבע בגרמניה, וכינויו **Green Dot System** בשל הסימון של נקודה ירוקה על האריזה המסמלת אילו מוצרים ארוזים נמצאים בתחולת ההסדר. כמו כן, ברוב המדינות מיושם ההסדר באמצעות התאגדויות יצרנים שעליהן מוטלת האחריות לביצוע ההסדר. מדינות אחרות באיחוד עושות שימוש במנגנונים הנתמכים ע"י התעשייה, ואחרות בחרו לפנות למנגנונים של השוק הפרטי המפוקחים ע"י הממשלה.

שיעור המיחזור וההשבה של פסולת אריזות ברוב מדינות אירופה עולה על 50 אחוזים ובחלקן עולה על 80 אחוזים, כגון בגרמניה, דנמרק והולנד, ואף על 90 אחוזים בבלגיה. התשתיות שהוקמו כדי לטפל בפסולת האריזות מאפשרות לפתח את מיחזור כלל מרכיבי הפסולת.

מטרות החוק המוצע הן לצמצם ולמנוע יצירת פסולת אריזות, לעודד שימוש חוזר, מיחזור והשבה, ולהפחית את כמות הפסולת המועברת להטמנה, לצמצם את ההשפעה הסביבתית של אריזות ופסולת אריזות, ובתוך כך להפוך את הפסולת למשאב ולמנוע בזבוז משאבי קרקע. החוק המוצע כולל הסדר מקיף לטיפול באריזות בישראל, המבוסס על עיקרון מרכזי של אחריות יצרן מורחבת, לפיה מוטלת האחריות על יצרן או יבואן לטפל באריזות של מוצרים המיוצרים או מיובאים על ידו למכירה בישראל ולשאת בעלות המלאה הכרוכה בכך. החוק המוצע מהווה נדבך אחד מרכזי במדיניות המשרד לטיפול בפסולת מוצקה, ומצטרף להסדרים קיימים ובהם: היטל הטמנה על אתרי פסולת, פיקדון על מכלי משקה, חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007 (להלן – חוק הצמיגים) וכן הסדרים עתידיים שיכללו הפרדת פסולת במקור בבתי התושבים, העלאת גובה היטל ההטמנה ובהמשך איסור על הטמנת זרמי פסולת שונים.

עלויות למשק

לפי החוק המוצע על יצרנים ויבואנים לשאת בעלות האיסוף והמיחזור של אריזות מוצריהם. לפי הניסיון בעולם, העלות הנוספת הצפויה לכל אריזה לא תעלה על סדר גודל של אגורה לכל אריזה משווקת, ותשלום זה צפוי לרדת בחלוף הזמן.

תועלות למשק

התועלת המרכזית הצפויה מהחוק המוצע היא החיסכון הצפוי בעלויות הישירות והעלויות החיצוניות של הטיפול בפסולת במתכונתו הנוכחית. החוק המוצע יסייע לרשויות המקומיות

לאמץ מודלים מתקדמים של טיפול בפסולת, אשר יפחיתו את עלויות הטיפול בפסולת בכלל ויסייעו להפוך את הפסולת ממטרד למשאב. תועלות נוספות הצפויות מיישום החוק המוצע הן:

1. עידוד ופיתוח **תעסוקה** מקומית בתחום המיחזור וההשבה. לפי דוח של האיחוד האירופי, במלאת עשור ליישום דירקטיבת האריזות באירופה, נוצרו עשרות אלפי מקומות עבודה חדשים. המחקר הצביע על "כלל אצבע" לפיו כל 1000 טון מיחזור בשנה יוצרים 10-15 משרות. בחישוב גס, קיים פוטנציאל הגדלת התעסוקה בהיקף של כ 2000-5000 מועסקים בישראל, כאשר עיקר התעסוקה צפויה להיות לעובדים לא מיומנים ובפריפריה.
2. **ייעול וחיסכון** בתהליכי ייצור בתעשייה - חיסכון במשקל האריזה, מעבר לשימוש בחומרי גלם סביבתיים יותר ועוד.
3. שיפור מעמדה של תעשיית המזון ומוצרי הצריכה הישראליים, על ידי התאמתם לסטנדרטים בינלאומיים. השתייכות ישראל לחברת המדינות המיישמות הסדר טיפול באריזות, הכוללת סממנים חיצוניים, כגון הטבעת לוגו המיחזור על מוצרים, תועיל למצב את מוצרי היצוא הישראלי כסביבתיים יותר למול הציבור והרשויות בחו"ל.

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1 - אריזות בתחולת החוק

החוק המוצע יחול על אריזות, העשויות מכל חומר שהוא ומכל מקור שהוא, של מוצרים ממגוון רחב, ובכלל זה אריזות של מוצרים טבעיים, חומרי גלם ומוצרים מעובדים. החוק יחול על אריזות של מוצרים ביתיים ועל אריזות תעשייתיות גם יחד. סוג נוסף של אריזה הוא "אריזת שירות", המיועדת למכירה או למילוי בנקודות מכירה, של מוצרים נוזליים או בתפזורת, כגון שקיות פלסטיק וכלים חד-פעמיים. קיימת הבחנה בין אריזות שירות לבין אריזות אחרות לגבי הטלת החובות מכוח החוק, כפי שיפורט להלן.

כמו כן, על פי החוק המוצע, קיימת הבחנה בין אריזה רב-פעמית לאריזה חד-פעמית, מתוך כוונה לעודד את השימוש באריזות רב-פעמיות. אריזה רב-פעמית הינה אריזה שתוכננה על ידי היצרן לשימוש חוזר על ידו, לפחות פעם אחת במהלך מחזור החיים של האריזה, ובכך לחסוך בייצור אריזות נוספות.

יצוין כי ההגדרות לעיל והקריטריונים להגדרתו של מוצר מסוים כ"אריזה", מתבססות על הגדרות קיימות בדירקטיבת האריזות האירופית, שהוטמעו בחקיקת אריזות של מספר מדינות במערב אירופה.

מכלי משקה מהווים סוג של אריזה, אך מוצע לפטור מתחולת החוק מכלי משקה גדולים וקטנים הנמצאים בהסדר לפי הוראות חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק הפיקדון), במטרה למנוע הסדר חופף. כמו כן מוצע לפטור מההסדר אריזות שהם פסולת חומרים

מסוכנים או פסולת רפואית, אלא אם מדובר על אריזות ממוצרים שהנמצאים בשימוש יומיומי במשקי בית, וכן מוצע לפטור אריזות של חומרי נפץ.

עיקר 2 - חובות יצרן ויבואן

א. יצרן ויבואן

בהתאם לעקרון הסביבתי של 'אחריות יצרן מורחבת', מוצע כי האחריות לטיפול בפסולת האריזות תוטל על יצרן או יבואן שהם בעל המותג של המוצר הארוז. דהיינו, האחריות תוטל על הגורם שיוזם את ייצור המוצר הארוז, בין אם הייצור והאריזה נעשים על ידיו ישירות או באמצעות גורם אחר.

בעניין אריזות שירות, בשל ההבדל באופן ובמיקום מילוי האריזה, מוצע לקבוע כי 'אחריות היצרן' תוטל על היצרן או היבואן של אריזת השירות, ולא על יצרן המוצר הנארז בה.

כמו כן, מוצע כי לשר תהיה סמכות לקבוע בתקנות פטור לגבי משקל מזערי, שיהווה סף לתחולת החוק על יצרנים ויבואנים.

ב. חובת מיחזור פסולת אריזות

מוצע לקבוע כי יצרן ויבואן של מוצרים ארוזים או של אריזות שירות (להלן - יצרן או יצרנים) יהיו חייבים למחזר פסולת אריזות בשיעור של 60 אחוזים מסך משקל האריזות החד פעמיות של מוצרים או אריזות שירות שמכרו או ייבאו בכל שנה (להלן - יעד מיחזור שנתי).

במקביל ומבלי לגרוע מיעד המיחזור השנתי, מוצע כי יצרן יהיה חייב לעמוד ביעד מיחזור שנתי לפי סוג חומר, כמפורט להלן: אריזות מזכוכית, נייר וקרטון- 60 אחוזים; ממתכת - 50 אחוזים; מפלסטיק- 22.5 אחוזים ומעץ- 15 אחוזים. זאת במטרה להבטיח מיחזור בהיקף מזערי של סוג החומרים השונים ולהימנע ממיחזור של סוג חומר אחד בלבד, בהתאם לכדאיות הכלכלית המשתנה מעת לעת. יש לציין כי מנגנון דומה קיים בדירקטיבה האירופית.

יודגש, כי שיעורי המיחזור שצוינו לעיל הינם יעדים סופיים, ולצורך התארגנות, מוצעים גם יעדי ביניים מדורגים עד לשנת 2014. עוד מוצע כי השר יהיה רשאי להעלות את יעדי המיחזור בתקנות, אך לא להורידם.

לצורך עמידתו ביעדי המיחזור, יהיה יצרן רשאי להשיב עד 5 אחוזים ממשקל הפסולת בלבד. עוד מוצע לקבוע כי ממונה האריזות, שיוסמך על ידי השר להגנת הסביבה, יהיה רשאי לאשר ייצוא פסולת אריזות לשם מיחזור והשבה בחו"ל. אישור לייצוא יוכל להינתן רק לאחר קביעת התנאים ואופן הפיקוח והבקרה על הייצוא, בתקנות שיתקין השר. בעניין זה מוצע, בשלב ראשון, לתת עדיפות להקמת תשתיות מיחזור בישראל.

עוד מוצע להטיל על היצרנים חובות איסוף פסולת אריזות, כפי שיפורט להלן בעיקר 5.

ג. חובות דיווח ורישום

לשם פיקוח ובקרה על חובות היצרנים לפי חוק זה, מוצע לקבוע חובת דיווח רבעוני ושנתי, הכוללים מידע בנוגע לכמות המוצרים הארוזים שנמכרו ולמשקל פסולת האריזות שנאספו, מוחזרו או הושבו. כמו כן, מוצע לקבוע חובה על כל יצרן לנהל רישום של העניינים הכלולים בחובות הדיווח.

יצוין כי חובות דיווח ורישום קיימים במספר חוקים סביבתיים שבסמכות המשרד להגנת הסביבה, לרבות בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן – חוק שמירת הניקיון), חוק הפיקדון וחוק הצמיגים.

ד. חובות סימון אריזות

לשם יישום הוראות החוק על כלל היבטיו, מוצע לקבוע כי יצרן יסמן על כל אריזה מידע לגבי ייעוד האריזה למיחזור, השבה או שימוש חוזר, סוג חומר הגלם ומשקל האריזה, תכולת החומרים המסוכנים באריזה וזהות ההתאגדות המוכרת ממנה מקבל היצרן שירותים. המידע המסומן ישמש גורמים שונים במהלך השימוש באריזה והטיפול בפסולת האריזות - יצרן האריזות, יצרן המוצר, הצרכן, מפעל המיחזור או ההשבה וגורמי הפיקוח במשרד להגנת הסביבה. יצוין כבר עתה כי חובות היצרן לגבי סימון האריזות לא יועברו להתאגדות מוכרת.

עיקר 3 - התאגדות לשם קיום הוראות החוק

א. כללי

החוק המוצע מטיל על היצרן אחריות למחזור את פסולת האריזות הנוצרת ממוצריו, לקיים את כלל החובות הנוגעות להסדר האריזות ולשאת בעלות הכלכלית הנובעת מכך. כדי לאפשר ליצרנים לפעול לקיום חובותיהם במנגנון יעיל מבחינה כלכלית, וכפי שמקובל במדינות בהן קיים הסדר בחוק לאריזות, מוצע לקבוע כי יצרנים יפעלו במסגרת של התאגדות מוכרת. נימוק נוסף לעניין זה הוא קושי מעשי הצפוי בפיקוח על המספר הרב של יצרנים ויבואנים שהחוק המוצע יחול עליהם. כמו כן, מוצע לקבוע הסדרים שיאפשרו לצמצם את מספרן של ההתאגדויות המוכרות, לצורך יעילותו של המנגנון.

ב. חובת קבלת שירותים מהתאגדות מוכרת

מוצע לקבוע כי יצרן חייב להתקשר לקבלת שירותים מהתאגדות יצרנים מוכרת. עם זאת, כיוון שייתכנו מצבי ביניים, בהם יצרן אינו מקבל שירותים מהתאגדות מוכרת - כגון בתקופה שעד להקמת ההתאגדות, בעת התפרקות ההתאגדות, או במעבר להתאגדות אחרת - מוצע לקבוע כי בכל עת שיצרן אינו מקבל שירותים מהתאגדות מוכרת, אותו יצרן חייב לקיים חובותיו לפי הוראות החוק, לרבות עמידה ביעדי המיחזור.

יחד עם זאת, בהנחה שייתכנו נסיבות לגבי יצרן מסוים, מגזר מסוים או פלח שוק מסוים שמצדיקים זאת, מוצע להעניק סמכות למנהל האריזות במשרד להגנת הסביבה לפטור יצרן או קבוצת יצרנים מחובת התקשרות עם התאגדות מוכרת, וכן מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות אמות מידה לעניין פטור זה.

ג. הכרה בהתאגדות

מוצע לקבוע כי מנהל האריזות רשאי להכיר בהתאגדות העומדת בתנאי סף מסוימים, לרבות היות ההתאגדות תאגיד שלא למטרת רווח, שמטרתו ביצוע חובות היצרנים וקידום מטרות החוק המוצע. כמו כן, רשאי השר לקבוע תנאי סף לפיהם ההתאגדות נדרשת לקיים היקף פעילות מזערי וקיום הון עצמי ובטוחות כספיות מספיקים לפעילותה. יובהר, כי מטרת הוראות אלה היא גם להבטיח כי תינתן עדיפות למספר מצומצם של התאגדויות גדולות, על פני ריבוי התאגדויות קטנות.

כמקובל במתן היתר או רישיון מנהלי, מוצע לקבוע כי מנהל האריזות רשאי להכיר בהתאגדות בכפוף לתנאים שיקבע לגבי פעילות ההתאגדות, וכן את הסמכות לבטל את ההכרה בהתאגדות, בגין אי קיום חובות יצרן על פי החוק או אי קיום התנאים להכרה שנקבעו. ההכרה תינתן למשך תקופה של חמש שנים.

ד. אחריות התאגדות מוכרת

התאגדות מוכרת תהיה אחראית לקיום חובותיו של כל יצרן המקבל שירותים ממנה, לרבות עמידה ביעדי המיחזור, ומילוי חובות דיווח, רישום, ואיסוף פסולת אריזות, ולמעט חובות סימון האריזות. לפיכך, ככלל, יינקטו פעולות האכיפה בגין חובות היצרן, לרבות הטלת עיצומים כספיים ואכיפה פלילית, כלפי התאגדות מוכרת ולא כלפי היצרנים המקבלים ממנה שירותים. יחד עם זאת, ניתן יהיה לבצע פעולות פיקוח גם כלפי היצרנים ככל שיידרש. יצוין כי מנגנון אחריות דומה קיים במספר מדינות אירופה, בהן קיים חוק אריזות, לרבות בלגיה וגרמניה.

במקרה של אי חידוש או ביטול הכרה בהתאגדות מוכרת, מוצע לקבוע כי כל החובות שחלו על ההתאגדות המוכרת, לרבות עמידה ביעדי המיחזור, וחובות דיווח ורישום, וכל חוב או קנס או עיצום כספי שהוטלו על ההתאגדות, יחולו על היצרנים המקבלים שירותים מההתאגדות, לפי חלקם היחסי במשקל האריזות הכללי שטופל על ידי ההתאגדות. כדי לוודא שגם במקרים אלה יינתן פתרון סביבתי עבור פסולת אריזות שנאספה על ידי ההתאגדות המוכרת, או מי מטעמה, וטרם מוחזרה, מוצע לקבוע כי יצרנים שקיבלו שירותים מההתאגדות, ימחזרו או ישיבו את פסולת האריזות בתוך 60 יום ממועד אי חידוש או ביטול ההכרה.

עיקר 4 - הפרדה במקור של פסולת אריזות

בהתאם למדיניות הטיפול בפסולת מוצקה של המשרד להגנת הסביבה, קיימת עדיפות להפרדה במקור של זרמי פסולת שונים, בין היתר במטרה להגדיל את שיעורי המיחזור ואת איכות תוצרי המיחזור המתקבלים. כדי להתאים את הסדר האריזות למדיניות זו, מוצע לקבוע כי כל רשות מקומית, וכן כל גורם אחר שאינו מקבל שירותי פינוי פסולת מרשות מקומית (כגון נמלי ים, שדות תעופה, שמורות טבע וגנים לאומיים), יקבעו הסדר מחייב להפרדה במקור ולפינוי של פסולת אריזות מופרדת מתחומם. כמו כן מוצע לקבוע כי אדם לא ישליך פסולת אריזות ולא יפנה פסולת אריזות, אלא בהתאם להסדר ההפרדה במקור שנקבע באותו מקום.

עיקר 5 - איסוף פסולת אריזות כלל ארצי

בהתאם למדיניות המשרד להגנת הסביבה, הנובעת מעקרונות של צדק סביבתי ושיתוף הציבור, ומתוך מטרה להחיל הסדר סביבתי כלל ארצי, מוצע לקבוע חובה על יצרן, יבואן, או התאגדות

מוכרת הנותנת לו שירותים, לאסוף פסולת אריזות מתחומה של כל רשות מקומית שבה נמכרים מוצרים שלו, באופן שיובטח איסוף סדיר וזמין לציבור. במקביל, מוצע לקבוע כי רשות מקומית וכן כל גורם אחר האחראי לפינוי פסולת משטחו, יאפשרו ליצרן או להתאגדות מוכרת לאסוף פסולת אריזות מתחומם על פי הסדר שייקבע ביניהם.

במטרה למנוע את סיכול יישומו של ההסדר, עקב מחלוקת אפשרית בין יצרנים למפני הפסולת, מוצע להסמיך את המנהל לתת צו המורה לרשות מקומית וכל מפנה פסולת אחר, לקבוע הסדר הפרדה במקור. השר יהיה רשאי לקבוע בתקנות אמות מידה להסדר הפרדה במקור, וכן תעריפים ומחירים להסדרים אלה.

עוד מוצע כי בית עסק המוכר מוצרים ארוזים חייב לקבל מכל אדם אריזה קבוצתית או אריזת הובלה שמקורה במוצר שנמכר על ידי אותו בית עסק, וכן לאחסן את האריזות בנפרד עד לפינוי מבית העסק. הוראה זו נועדה לאפשר ולעודד שימוש חוזר באריזות בעלות נפח ומשקל גדולים.

עיקר 6 - איסור על הטמנת פסולת אריזות

בהתאם למדיניות הכוללת לטיפול בפסולת מוצקה במשרד להגנת הסביבה, כצעד משלים לפעולות אחרות של המשרד, ובמטרה להגיע לשיעורי מיחזור והשבה מקובלים במדינות מפותחות, מוצע לקבוע כי, החל מינואר 2020, תיאסר הטמנת פסולת אריזות באתרי הטמנה. איסור דומה קיים גם בחוק הצמיגים וגם בהסדרים בתו"ל העוסקים בטיפול בפסולת.

עיקר 7 - הפחתה במקור של אריזות

כפי שצוין לעיל, השלב הראשון בהיררכית הטיפול בפסולת מוצקה הוא הפחתה במקור. הפחתה במקור של אריזות, ושל פסולת אריזות הנוצרת מהן, באה לידי ביטוי בשלב תכנון האריזה וייצורה. מוצע לקבוע כי יצרן של אריזה ינקוט באמצעים להפחתה במקור בעת ייצור האריזה, לרבות בהיבטים של צמצום שיעור חומרים מסוכנים, צמצום משקל ונפח האריזה, והתאמת חומרי האריזה לשימוש חוזר, מיחזור או השבה.

במטרה לעודד פעולות של הפחתה במקור בתחום האריזות, מוצע לקבוע מנגנון לפיו תהיה אפשרות להכיר ליצרן במשקל אריזות שהופחת במקור בשנה מסוימת כמשקל פסולת אריזות שמוחזרה לצורך עמידה ביעדי המיחזור של אותה שנה.

עיקר 8 - אמצעי פיקוח ועונשין

כמקובל בחקיקה הסביבתית, מוצע לקבוע אמצעי אכיפה מנהליים ופליליים המותאמים לנושאים המוסדרים בחוק המוצע. מוצע להעניק סמכות לשר למנות מבין עובדי משרדו מנהל אריזות וממונה אריזות, ולהעניק להם סמכויות מנהליות להסדרה, פיקוח ובקרה על הוראות החוק. כמו כן מוצע לתת סמכויות ביקורת, פיקוח וחקירה למפקחים שיוסמכו לפי החוק.

עוד מוצע כי יושתו עיצומים כספיים על מגוון הפרות של החוק המוצע, ובעיקר הפרת חובות מיחזור ואיסוף פסולת אריזות, סימון אריזות, דיווח ורישום, קביעת הסדר הפרדה במקור, איסור הטמנה והפחתה במקור.

מרביתן של הפרות אלה הן הפרות טכניות וקלות יחסית להוכחה, שמנגנון העיצומים הכספיים הוא מנגנון מתאים לגביהם. יחד עם זאת, מוצע לשמור את הוראות האחריות הפלילית גם לגבי הפרות אלה, לצורך מקרים בעלי חומרה מיוחדת.

גובה העיצום המוצע לגבי אי עמידה ביעדי מיחזור הוא 5,000 ₪ לכל טון שלגביו התקיימה הפרה. סכום זה נועד לבטא את העלויות של ביצוע הוראות החוק ולמנוע כדאיות כלכלית בהפרתן. לגבי מרבית הוראות החוק מוצע לקבוע עיצום כספי בסכום של 67,300 ₪, לפי סכום הקנס הקבוע בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין). לגבי הפרת איסור על הטמנת פסולת מוצע עיצום כספי בסכום של 202,000 ₪, שכן מדובר בהפרה בעלת השלכות סביבתיות מעשיות.

בנוסף, סעיף העונשין המוצע קובע שתי רמות חומרה של עבירות פליליות מכוח החוק. ברמה הנמוכה יותר מוצע לקבוע עבירות הנוגעות לדיווח, רישום, סימון אריזות, התקשרות עם התאגדות מוכרת, הסדרי הפרדה במקור, חובות בית עסק ואי קיום הוראות תקנות מכוח החוק. ברמה זו מוצע לקבוע עונש קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, שהוא כיום 67,300 ש"ח וכפל הקנס לתאגיד.

ברמת החומרה הגבוהה יותר מוצע לקבוע עבירות הנוגעות לאי מיחזור או השבה של פסולת אריזות בהתאם להוראות החוק וכן הטמנת פסולת. ברמה זו מוצע לקבוע עונש מאסר של ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, שהוא כיום 202,000 ₪ וכפל קנס לתאגיד. עוד מוצע לקבוע סעיפים להעברת נטל ההוכחה על נקיטת אמצעים לנושא משרה בתאגיד.

עיקר 9 - תקנות

מוצע כי השר להגנת הסביבה יהיה ממונה על ביצוע הוראות החוק, ויהיה מוסמך להתקין תקנות לצורך יישומו, ולקבוע אגרות לצורך כיסוי חלק מהוצאות המשרד להגנת הסביבה לבדיקת בקשות לפטור מהתאגדות, בקשות להכרה בהתאגדות, בקשות להכרה בהפחתה במקור ולפיקוח שוטף על מספר הרב של יצרנים ויבואנים שבתחולת החוק המוצע.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

החוק המוצע מתקן את חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984 באופן שיבוטל היטל הניקיון על מכלים למשקאות, במטרה למנוע כפל הסדרים לגבי יצרני משקאות.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

ליישום החוק נדרש סך של כ-1 מליון ש"ח להשקעה חד-פעמית באפיון והקמת מערכת ממוחשבת לניהול מידע, וסך של כ-2 מליון ש"ח בכל שנה למימון שוטף של מערך הפיקוח והבקרה, לרבות חברת ביקורת חשבונאית חקירתית. חלק מהמימון ליישום יתקבל מאגרות שייקבעו לפי החוק. מוצע כי אגרות, קנסות ועיצומים כספיים ישולמו לקרן לשמירת הנקיון.

ו. השפעת החוק על התקן ועל ההיבט המנהלי של המשרד

על מנת ליישם את החוק המוצע נדרשים למשרד להגנת הסביבה 11 תקנים, ובהם 4 תקנים למנהל אריזות, ממונה אריזות ועוזריהם, 3 תקנים לתוספת רכזי מיחזור למחוזות, תקן אחד לאשכול אכיפה, תקן אחד לחשבות המשרד, תקן אחד לאגף כלכלה ותקינה ותקן אחד ללשכה המשפטית, לליווי חקיקת המשנה הנדרשת והפעלת האכיפה המנהלית והפלילית.

ז. להלן נוסח החוק המוצע

הצעת חוק אריזות, התש"ע - 2010

פרק א' – מטרות והגדרות

- מטרות
1. מטרות חוק זה הן לצמצם יצירת פסולת אריזות ולמנוע הטמנתה, לעודד שימוש חוזר באריזות, מיחזור והשבה של פסולת אריזות, ולהקטין במידה מירבית את ההשפעה הסביבתית של אריזות ופסולת אריזות, בין היתר באמצעות -
- (1) יישום עיקרון של אחריות יצרן מורחבת לטיפול באריזות ולנשיאה בעלות המלאה הכרוכה בה, לרבות הסדרת התאגדות יצרנים לביצוע הוראות החוק;
- (2) קביעת הסדרים לקידום הפחתה במקור, הפרדה במקור, שימוש חוזר, השבה ומיחזור של אריזות ופסולת אריזות, לרבות יעדים מחייבים למיחזור והגבלות על הטמנת פסולת;
- (3) קביעת הוראות בדבר ייצור אריזות וסימון אריזות;
- (4) מתן סמכויות לעניין אריזות ופסולת אריזות.
- הגדרות
2. בחוק זה -
- "אריזה" - כלי, עטיפה, חפץ, או חומר המשמש להכלה, להגנה, לנשיאה, למשלוח או להצגה של מוצרים, והוא אחד מסוגי האריזה הבאים:
- (1) אריזת מכירה - אריזה לצורכי מכירה למשתמש סופי או לצרכן בנקודת מכירה, לרבות אריזת שירות;
- (2) אריזה קבוצתית - אריזה שתוכננה לרכז בנקודת מכירה מספר מוצרים למכירה, אשר ניתן להפרידה מן המוצר מבלי להשפיע על תכונותיו של המוצר או על אריזת המכירה, בין אם המוצרים נמכרים למשתמש סופי או לצרכן עם האריזה הקבוצתית, ובין אם היא משמשת למילוי סחורה על מדפים בנקודת המכירה;
- (3) אריזת הובלה - אריזה שנועדה להקל על נשיאה או הובלה של מספר מוצרים למכירה או של אריזות קבוצתיות, למנוע נשיאה ידנית או נזק בהובלה, למעט מכולות לתובלה בכביש, ברכבת, באונייה או באוויר;

"אריזה חד פעמית" – אריזה שאינה אריזה רב פעמית ;

"אריזה רב פעמית" - אריזה שתוכננה ויועדה לשימוש חוזר על ידי היצרן, לפחות פעם אחת במהלך מחזור החיים שלה ;

"אריזת שירות" – אריזה הנמכרת, ממולאת או מיועדת למילוי בנקודות מכירה, ובכלל זה שקיות וכלים המיועדים לשימוש חד פעמי ;

"הפחתה במקור" – צעדים הננקטים בשלבי התכנון והייצור של אריזה, אשר מצמצמים את אחד מאלה :

(1) כמות הפסולת, לרבות באמצעות שימוש חוזר באריזה או הארכת מחזור החיים של האריזה ;

(2) ההשפעות השליליות הסביבתיות והבריאותיות של פסולת האריזה ;

(3) תכולת החומרים המזיקים באריזה ;

"השבה" – הפקת אנרגיה מפסולת, לרבות עיבוד פסולת לשימוש כדלק ;

"יעדי מיחזור" - יעדי מיחזור שנתיים ויעדי מיחזור לפי סוג חומר, לפי הוראות סעיפים 3 ו-4 ;

"יצרן" – יצרן אריזת שירות ויצרן מוצרים ארוזים ;

"יצרן אריזת שירות" - מי שמייצר או מייבא אריזת שירות למכירה או לשיווק בישראל ;

"יצרן מוצרים ארוזים" - מי שמייצר או מייבא מוצרים, בין בעצמו ובין באמצעות אחר, אשר מיועדים למכירה או לשיווק באריזה בישראל ;

"מיחזור" – עיבוד מחדש של פסולת אריזות למוצרים, חומרים או חומרי גלם, למטרה המקורית או למטרות אחרות, לרבות מיחזור חומר אורגני, ולמעט השבה ;

"הממונה" – ממונה אריזות שמונה לפי סעיף 44 ;

"המנהל" - מנהל אריזות שמונה לפי סעיף 43 ;

"מפנה פסולת" – רשות מקומית, לרבות איגוד ערים שבין תפקידיו פינוי ואיסוף פסולת, וכן כל מי שעליו לפנות פסולת משטח שבבעלותו או בהחזקתו אשר אינו מקבל שירותי פינוי פסולת מרשות מקומית או איגוד ערים, ובכלל זה נמלי ים, שדות תעופה, שמורות טבע וגנים לאומיים, ובסיסי צה"ל ;

"פסולת אריזות" או "פסולת" - אריזות לאחר שימוש, לרבות אריזות רב פעמיות שלא נעשה בהן עוד שימוש חוזר כאריזה;
"הקרן לשמירת הנקיון" - הקרן לשמירת הנקיון שהוקמה לפי סעיף 10 לחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984¹;
"שימוש חוזר" - פעילות בה נעשה שימוש נוסף באריזה לאותה מטרה שלשמה נוצרה;
"השר" - השר להגנת הסביבה.

פרק ב' – אחריות יצרן

3. אחריות יצרן ויעדי מיחזור שנתיים
(א) יצרן מוצרים ארוזים ימחזר פסולת אריזות בשיעורים כמפורט להלן, מסך משקל האריזות החד פעמיות של המוצרים שמכר בכל שנה (להלן – יעדי מיחזור שנתיים) -

(1) 30 אחוזים – בשנת 2011;

(2) 40 אחוזים – בשנת 2012;

(3) 50 אחוזים – בשנת 2013;

(4) 60 אחוזים – בכל שנה החל בשנת 2014;

(ב) יצרן אריזות שירות ימחזר פסולת אריזות שירות בשיעורים של יעדי המיחזור השנתיים הקבועים בסעיף קטן (א), מסך משקל אריזות השירות החד פעמיות שמכר בכל שנה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי יצרן להשיב בכל שנה פסולת אריזות בשיעור של עד 5 אחוזים מסך משקל האריזות לצורך עמידה ביעדי מיחזור שנתיים.

4. יעדי מיחזור לסוגי חומרים
(א) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 3, יצרן מוצרים ארוזים ימחזר פסולת אריזות בשיעורים כמפורט להלן, לפי סוג החומר, מסך משקל האריזות החד פעמיות של המוצרים שמכר בכל שנה (להלן – יעדי מיחזור לפי סוג חומר) -

(1) זכוכית, נייר וקרטון -

(א) 30 אחוזים – בשנת 2011;

(ב) 40 אחוזים – בשנת 2012;

(ג) 50 אחוזים – בשנת 2013;

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

(ד) 60 אחוזים – בכל שנה החל בשנת 2014.

(2) מתכת -

(א) 20 אחוזים – בשנת 2011 ;

(ב) 30 אחוזים – בשנת 2012 ;

(ג) 40 אחוזים - בשנת 2013 ;

(ד) 50 אחוזים – בכל שנה החל בשנת 2014.

(3) פלסטיק -

(א) 15 אחוזים – בשנת 2011 ;

(ב) 22.5 אחוזים- בכל שנה החל בשנת 2012 ;

(4) עץ -

(ג) 15 אחוזים- בכל שנה החל בשנת 2011 ;

(ב) יצרן אריזת שירות ימחזר פסולת אריזות שירות בשיעורים הקבועים ליעדי מיחזור לפי סוג חומר בסעיף קטן (א), מסך משקל אריזות השירות החד פעמיות שמכר בכל שנה.

5. הוראות מיחזור והשבה (א) לצורך עמידה ביעדי מיחזור רשאי יצרן למחזר או להשיב פסולת אריזות שלא יוצרו, יובאו או נמכרו על ידו.

(ב) יצרן ימחזר או ישיב פסולת אריזות במפעל מיחזור או השבה המורשה על פי כל דין, עד ליום 1 בפברואר של השנה שלאחר התקופה האמורה בסעיפים 3 ו-4.

(ג) אסף יצרן פסולת אריזות במשקל העולה על השיעור הנדרש לצורך עמידתו ביעדי המיחזור, ימחזר את פסולת האריזות הנותרת או ישיב אותה, ולא יעבירה להטמנה.

(ד) הממונה רשאי לאשר בתנאים שיוורה עליהם, ליצרן לייצא פסולת אריזות לצורך מיחזור או השבה, ובלבד שלא יינתן אישור אלא לפי הוראות שקבע השר.

6. פטור למשקל אריזות מזערי השר רשאי לפטור יצרן, בתקנות, מהוראות חוק זה, כולן או חלקן, אם משקל האריזות שמכר בשנה אינו עולה על משקל מזערי שקבע השר. בקביעת המשקל המזערי לעניין זה, יתחשב השר, בין היתר, בסך משקל האריזות שיהיה פטור מתחולת החוק ביחס למשקל האריזות הכולל בשוק.

- חובת איסוף פסולת 7.7. אריזות
- (א) יצרן יאסוף פסולת אריזות מתחמו של כל מפנה פסולת שבשטחו נמכרים מוצרים שייצר או ייבא.
- (ב) איסוף פסולת אריזות על ידי יצרן, כאמור בסעיף קטן (א), יעשה בתדירות ובאופן שיבטיחו איסוף סדיר וזמין לציבור, וימנע הצטברות של פסולת אריזות.
- (ג) המנהל רשאי לתת הוראות לעניין תדירות וכמויות האיסוף של פסולת אריזות על ידי יצרן ממפנה פסולת, לרבות קביעת מדדים לאיסוף לפי יחס האוכלוסייה בשטחו של מפנה הפסולת לאוכלוסייה הכללית.
- חובות דיווח 8.8.
- (א) יצרן ידווח לממונה, אחת לרבעון (להלן – דוח רבעוני) ובתום כל שנה (להלן – דוח שנתי), על כל אלה:
- (1) מספר המוצרים הארוזים או אריזות השירות שמכר, משקל המוצר ומשקל האריזות לסוגיהן, בפירוט סוגי האריזה, סוגי החומר ממנו עשויות האריזות, קיבולתן ויעודן לשימוש רב פעמי או חד-פעמי;
- (2) משקל פסולת האריזות שאסף, בפירוט סוגי החומר ממנו עשויות האריזות וקיבולתן;
- (3) משקל פסולת האריזות שמיחזר או השיב, בפירוט אופן מיחזורן או השבתה, ופרטי מפעל המיחזור או ההשבה.
- בסעיף זה, "רבעון" – תקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום האחרון של החודשים מרס, יוני, ספטמבר ודצמבר של כל שנה.
- (ב) דוח רבעוני כאמור בסעיף קטן (א) יוגש לממונה בתוך חודש מתום הרבעון שלגביו מוגש הדוח, במתכונת שיוורה עליה הממונה.
- (ג) דוח שנתי כאמור בסעיף קטן (א) יוגש לממונה בתום כל שנת כספים ולא יאוחר משישה חודשים מתום שנת הכספים, כשהוא מבוקר על ידי רואה חשבון, במתכונת שיוורה עליה הממונה.
- (ד) הממונה או מי שהוסמך על ידו, רשאי לדרוש מיצרן להמציא לו כל מידע ששימש לעריכת הדיווח לפי סעיף זה; נדרש יצרן להמציא מידע כאמור, ימציאו במועד ובאופן שצוינו בדרישה.
- (ה) לא מסר יצרן דוח כאמור בסעיף זה, או שמסר דוח, אך לממונה יש טעמים סבירים להניח שהדוח אינו נכון, רשאי הממונה, לאחר שנתן ליצרן הזדמנות להשמיע את טענותיו, לקבוע בהחלטה מנומקת את אחוזי המיחזור וההשבה של פסולת אריזות של אותו יצרן.
- חובות רישום 9.9. לפי סעיף 8.
- (א) יצרן ינהל רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובות הדיווח

(ב) הממונה או מי שהוסמך על ידו רשאי לעיין ברישום כאמור בסעיף זה ולקבל העתק נכון ממנו.

10. סימון אריזות (א) יצרן לא ימכור מוצר ארוז או אריזת שירות, אלא אם מסומנים על האריזה, בצורה הנראית לעין גם לאחר פתיחת האריזה ובאופן שאינו ניתן להסרה או למחיקה בשימוש סביר, הפרטים הבאים:

(1) האריזה מיועדת למיחזור, השבה או שימוש חוזר לפי הוראות החוק;

(2) סוג חומר הגלם ממנה עשוי האריזה;

(3) משקל האריזה, נטו;

(4) ההתאגדות המוכרת ממנה מקבל היצרן שירותים;

(5) תכולת חומר מסוכן באריזה ואופן הטיפול לאחר השימוש באריזה או במוצר.

(ב) השר רשאי לקבוע פרטים נוספים לסימון על אריזה וכן הוראות על אופן הסימון, גודלו ומיקומו.

פרק ג' – התאגדות יצרנים

11. התאגדות יצרנים (א) לשם קיום חובותיו לפי חוק זה, חייב יצרן לקבל שירותים מהתאגדות שהוכרה על ידי המנהל לפי הוראות סעיף 12 (להלן – התאגדות מוכרת).

(ב) יצרן שהתקשר עם התאגדות מוכרת חייב לפקח על פעילות ההתאגדות ולעשות כל שניתן על מנת להבטיח כי ההתאגדות מקיימת את החובות שהוטלו עליו ואת הוראות חוק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), המנהל רשאי לפטור יצרן או קבוצת יצרנים מחובת ההתקשרות עם התאגדות מוכרת, באופן ובמועד שיקבע בהוראת הפטור.

(ד) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), יהיה כל יצרן אחראי לקיום חובותיו לפי הוראות החוק, לרבות עמידה ביעדי מיחזור, בכל עת שבה אינו מקבל שירותים מהתאגדות מוכרת.

(ה) סמכויות ותפקידים שניתנו לפי חוק זה למנהל ולממונה לעניין יצרן, יראו אותן כאילו ניתנו להם גם לעניין התאגדות.

12. הכרה בהתאגדות (א) המנהל רשאי להכיר בהתאגדות יצרנים כאמור בסעיף 11, אם התקיימו בה תנאים אלה:

(1) ההתאגדות נרשמה בישראל;

(2) ההתאגדות הוקמה שלא למטרת רווח;

(3) מטרתה היחידה של ההתאגדות היא ביצוע חובות היצרנים לפי חוק זה ופעולות נוספות לקידום מטרות חוק זה, בין בעצמה ובין באמצעות אחרים;

(4) מנהל ההתאגדות ובעל שליטה בה, לא הורשעו בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה, או נסיבותיה, אין ההתאגדות ראויה לקבל הכרה; לעניין זה, "שליטה" - כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;

(5) ההתאגדות מיועדת לתת שירותים ליצרנים בהיקף העולה על היקף מזערי שקבע השר;

(6) להתאגדות הון עצמי ובטוחות כספיות מספיקים לשם הבטחת עמידה בהוראות החוק, לפי קביעת השר;

(7) תנאים נוספים שקבע השר.

(ב) המנהל רשאי להתנות את ההכרה בתנאים, במטרה להבטיח את פעילות ההתאגדות המוכרת בהתאם למטרות ולהוראות לפי חוק זה, ובין היתר רשאי הוא לקבוע תנאים לגבי תשלומי היצרנים להתאגדות, התקשרות ההתאגדות עם מפנה פסולת ועם כל אדם המבצע פעולות איסוף וטיפול בפסולת ומתן שירותי איסוף פסולת אריזות בכל רחבי ישראל.

(ג) הכרת המנהל בהתאגדות תינתן לתקופה של חמש שנים.

(ד) המנהל רשאי לסרב לתת למבקש הכרה, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, אף אם התקיימו לגביו התנאים שבסעיף קטן (א), אם מצא כי קיימות נסיבות אחרות שבשלהן אין הוא ראוי לקבל הכרה כאמור, או אם נוכח כי לשם מימוש מטרות החוק אין זה יעיל לתת הכרה להתאגדות, מטעמים הקשורים בסוג האריזות, מספר ההתאגדויות הפועלות בישראל, מספר היצרנים החברים בהתאגדות ושיקולים נוספים כיוצא באלה.

(ה) הודעה על הכרה בהתאגדות תפורסם ברשומות על ידי המנהל.

13. (א) בקשה להכרה בהתאגדות תכלול את הפרטים הבאים:

להכרה בהתאגדות

(1) מסמכי ההתאגדות;

(2) תוכנית כלכלית ותוכנית תקציב לכל תקופת ההכרה;

² ס"יח התשכ"ח, עמ' 234.

(3) פריסה גיאוגרפית מתוכננת ;

(4) פרטים ומידע נוספים שקבע השר.

(ב) המנהל רשאי לדרוש ממגיש בקשה פרטים ומסמכים ככל שיראה לנכון לשם בדיקת הבקשה.

(ג) החלטת המנהל בבקשה להכרה תינתן תוך שלושה חודשים מיום שקיבל את מסמכי הבקשה, לרבות הפרטים והמסמכים שדרש לפי הוראות סעיף קטן (ב).

14. אחריות התאגדות (א) התאגדות תדווח לממונה על כל היצרנים המקבלים שירותים ממנה, במתכונת שיורה עליה הממונה.

(ב) התאגדות מוכרת תהיה אחראית לקיום חובות יצרן לפי הוראות פרק ב', למעט חובות סימון לפי סעיף 10, עבור היצרנים המקבלים שירותים ממנה.

(ג) הממונה או מי שהוסמך על ידו רשאי לדרוש מהתאגדות וכן מיצרן המקבל שירותים מהתאגדות, להמציא לו כל מידע הנמצא ברשותו הנוגע לעריכת דיווח של ההתאגדות ; נדרשו התאגדות או יצרן להמציא מידע כאמור, ימציאו במועד ובאופן שצוינו בדרישה.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, יצרן המקבל שירותים מהתאגדות ינהל רישום של המידע האמור בסעיף 8(א)(1) והממונה או מי שהוסמך על ידו יהיה רשאי לעיין ברישום זה ולקבל העתק נכון ממנו.

15. ביטול הכרה בהתאגדות (א) המנהל רשאי לבטל הכרה בהתאגדות, לאחר שנתן להתאגדות הזדמנות להשמיע את טענותיה בפניו, אם מצא כי התקיים אחד מאלה –

(1) חדלו להתקיים בהתאגדות התנאים הקבועים בסעיף 12(א);

(2) ההכרה ניתנה על יסוד מידע כוזב או מטעה ;

(3) ההתאגדות הפרה תנאים שקבע המנהל להתאגדות, כאמור בסעיף 12(ב);

(4) ההתאגדות הפרה הוראות לפי חוק זה, לרבות אי עמידה ביעדי מיחזור ;

(5) ההתאגדות הפרה הוראות דין אחר במסגרת פעילותה.

(ב) המנהל רשאי להורות להתאגדות, וכן לכל יצרן המקבל ממנה שירותים, על פעולות ותנאים שעליהם לקיים, באופן ובמועד שיקבע, על מנת להבטיח כי יקוימו מטרות החוק עם ביטול ההכרה בהתאגדות.

16. חובות יצרן לאחר ביטול הכרה בהתאגדות
בוטלה הכרה בהתאגדות, או לא חודשה הכרה בהתאגדות, יחולו הוראות אלה על יצרנים שקיבלו שירותים מההתאגדות במהלך ששה חודשים שלפני המועד בו בוטלה ההכרה או לא חודשה (להלן בסעיף זה – היצרנים).

(1) חובות שחלו על ההתאגדות לפי הוראות חוק זה, וכן כל חוב, קנס או עיצום כספי שהוטלו על ההתאגדות, יחולו על היצרנים, לפי חלקם היחסי במשקל האריזות שנמכרו על ידי כלל היצרנים, בתקופה המתאימה;

(2) פסולת האריזות שנאספה על ידי ההתאגדות, או מי מטעמה, תמוחזר או תושב לפי הוראות חוק זה, בתוך 60 ימים ממועד ביטול ההכרה או אי חידוש ההכרה בהתאגדות.

פרק ד' – הפרדה במקור ואיסוף פסולת אריזות

17. חובת הפרדה במקור ופינוי פסולת אריזות
(א) מפנה פסולת יקבע הסדר להפרדה במקור ולפינוי של פסולת אריזות מופרדת מתחומו.

(ב) מפנה פסולת יאפשר ליצרן או להתאגדות לאסוף פסולת אריזות מתחומו ורשאי הוא להתקשר עימם בהסדר לעניין זה.

(ג) לא קבע מפנה פסולת הסדר כאמור בסעיף קטן (א), או לא אפשר ליצרן או להתאגדות לאסוף פסולת אריזות מתחומו, כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי המנהל לצוות עליו לקבוע הסדר כאמור, בתעריף, במועד ובאופן שיקבע בצו (להלן- צו הסדר הפרדה במקור).

(ד) השר רשאי לקבוע אמות מידה להסדר הפרדה במקור ולפינוי פסולת אריזות מופרדת, כאמור בסעיף זה, וכן תעריפים ומחירים להסדרי איסוף ופינוי פסולת אריזות, כאמור בסעיף קטן (ג).

18. השלכת פסולת אריזות
לא ישליך אדם ולא יפנה פסולת אריזות אלא בהתאם להסדר שנקבע לפי סעיף 17.

19. חובת בית עסק
(א) בעל בית עסק המוכר מוצרים ארוזים, חייב לקבל אריזה קבוצתית ואריזת הובלה שהשאיר או החזיר לו אדם, אם האריזה שימשה במוצר שנמכר על ידי אותו בית עסק. לעניין זה, "בעל בית עסק" – כל אחד מאלה:

(1) המנהל את בית העסק;

(2) המחזיק של בית העסק;

(3) בעל היתר או רישיון הדרושים לפי כל דין להפעלת בית העסק או לניהולו או לעיסוק בעסק, או מי שעליו מוטלת חובה לקבל היתר או רישיון כאמור;

(4) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל בית העסק.

(ב) אריזות שהתקבלו כאמור בסעיף קטן (א) יאוחסנו בנפרד, עד לפינוי מבית העסק.

20. איסור הטמנת פסולת אריזות
על אף האמור בכל דין, החל ביום ד' בטבת, התש"פ (1 לינואר 2020), לא יטמין אדם פסולת אריזות, לרבות באתר לסילוק פסולת.

פרק ה' – ייצור אריזות והפחתה במקור

21. דרישות לייצור אריזות
לא ייצר אדם אריזה אלא אם נקט צעדים להפחתה במקור, לרבות בהיבטים אלה:

(1) סוג החומרים המסוכנים באריזה ושיעורם;

(2) משקל ונפח האריזה הוקטנו למידה הקטנה ביותר;

(3) חומרי האריזה הותאמו לשימוש חוזר, מיחזור או השבה.

22. בקשת הכרה בהפחתה במקור
(א) יצרן או התאגדות מוכרת רשאים להגיש לממונה בקשה להכרה במשקל אריזות שהופחת במקור על ידי יצרן בשנה מסויימת, כמשקל פסולת אריזות שמיחזור לצורך עמידה ביעדי המיחזור של אותה שנה.

(ב) הממונה רשאי להכיר בבקשת הפחתה במקור כאמור בסעיף קטן (א), לפי אמות מידה שקבע השר.

פרק ו' – פיקוח ואכיפה

סימן א': סמכויות מפקחים

23. הסמכת מפקח
השר רשאי להסמיך מבין עובדי משרדו, מפקחים לצורך פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה ובלבד שמתקיימים בעובד כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה כפי שהורה השר, בהסמכת השר לביטחון פנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של הוראות חוק זה או להקל על ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995³;

(3) לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייד, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴, בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁵ (בסעיף קטן זה – פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת מפקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי המפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁶, בשינויים המחויבים.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁴ חוקי אי"י, פרק ל"ד, כרך א', עמ' (ע) 439 (א) 467.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(א) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי מפקח הגנת הסביבה, בצבע ובצורה שהורה השר לעניין זה ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודה התתומה על ידי השר להגנת הסביבה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח הגנת הסביבה, אותה יציג על פי דרישה.

(ב) חובת ההזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;

(2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים המפקח את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב) - יקיים המפקח את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

סימן ב': עיצום כספי

(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מהוראות המנויות בסעיף 29 (בחוק זה - מפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בחוק זה - הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 27;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 30.

מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 26 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

28. החלטת מנהל
ודרישת חיוב
(א) טען המפר את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 27, יחליט מנהל, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי, והוא רשאי להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 31.

(ב) (1) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בחוק זה - דרישת חיוב); בדרישת החיוב יציין המנהל, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו.

(2) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.

(ג) לא ביקש המפר לטעון טענותיו לפי הוראות סעיף 27, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת חיוב שנמסרה למפר במועד האמור.

29. סכום העיצום
הכספי
(א) בשל הפרה של חובת מיחזור פסולת אריזות לפי יעדי המיחזור – יהיה סכום העיצום הכספי 5,000 שקלים חדשים, בשל כל טון פסולת אריזות שלא מוחזר בהתאם לאותם יעדים; ואולם, הפר אדם את יעד המיחזור השנתי ואת יעד המיחזור לפי סוג חומר גם יחד, יוטל עיצום כספי על הפרת יעד המיחזור השנתי בלבד.

(ב) בשל הפרת הוראה מההוראות המפורטות להלן, יהיה סכום העיצום הכספי סך הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁷ (להלן - חוק העונשין) -

(1) לא מיחזר או לא השיב פסולת אריזות לפי הוראות סעיף 5;

(2) לא אסף פסולת אריזות לפי הוראות סעיף 7;

(3) לא דיווח או לא ניהל רישום לפי הוראות סעיפים 8, 9 או 14;

(4) לא סימן אריזה לפי הוראות סעיף 10;

(5) לא התקשר לקבלת שירותים מהתאגדות מוכרת לפי הוראות סעיף 11(א);

(6) לא קיים הוראות לעניין הסדר להפרדה במקור לפי הוראות סעיף 17;

(7) לא נקט אמצעים להפחתה במקור לפי הוראות סעיף 21.

⁷ סייח התשל"ז, עמ' 226.

- (ג) בשל הטמנת פסולת אריזות בניגוד להוראות סעיף 20, יהיה סכום העיצום הכספי סך הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.
30. הפרה נמשכת והפרה חוזרת (א) בהפרה נמשכת יווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 29, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של הוראה מההוראות חוק זה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
31. סכומים מופחתים (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להפחית את סכום העיצום הכספי הקבוע בסעיף 29, בשיעורים שיקבע.
32. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת החיוב, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 27 – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגשה עתירה לבית משפט השלום ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה סכום העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום מתן פסק הדין בעתירה.
- (ב) סכום העיצום הכספי כאמור בסעיף 29, יעודכן ב- 1 לינואר בכל שנה (בסעיף זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק זה; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות על ידי המנהל.
33. המועד לתשלום העיצום הכספי (א) העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת החיוב כאמור בסעיף 26.

34. הפרשי הצמדה וריבית
לא שולם עיצום כספי במועד, יווספו עליו לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961⁸ (בחוק זה - הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
35. גבייה
על גביית עיצום כספי תחול פקודת המסים (גבייה)⁹.
36. עתירה לבית משפט שלום
(א) על זרישת חיוב ועל כל החלטה אחרת של המנהל לפי פרק זה ניתן לעתור לבית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה או ההחלטה לעותר; בית משפט השלום ידון בעתירה בהתאם לעילות, לסמכויות, לסעדים ולסדרי הדין שלפיהם דן בית המשפט לעניינים מינהליים לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁰ (בחוק זה - חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים), בשינויים המחויבים.
- (ב) על פסק דין של בית משפט השלום בעתירה לפי סעיף קטן (א) ניתן לערער לבית משפט לעניינים מינהליים; על פסק דין של בית המשפט לעניינים מינהליים בערעור לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף 12 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים.
- (ג) אין בהגשת עתירה או ערעור לפי סעיף זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי אלא אם כן הסכים לכך המנהל או אם בית המשפט הורה אחרת.
- (ד) החליט בית המשפט לקבל עתירה או ערעור שהוגשו לפי סעיף זה, לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת על ידי בית המשפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
37. פרסום
הוטל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, רשאי המנהל לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת את דבר הטלת העיצום וסכומו, את שמו של המפר ואת מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבותיה, ורשאי המנהל להורות למפר לפרסם פרסום כאמור.
38. שמירת אחריות פלילית
(א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריות פלילית בשל הפרת הוראה לפי חוק זה, כאמור בסעיף 39.
- (ב) הוגש נגד מפר כתב אישום בשל הפרת הוראה לפי חוק זה, כאמור בסעיף 39, לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי סימן זה, ואם שילם המפר עיצום כספי - יוחזר לו סכום העיצום הכספי ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

⁸ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.
⁹ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.
¹⁰ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

סימן ג': עונשין

עונשין

39. (א) העושה אחד מאלה, דינו- קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:

- (1) לא דיווח או לא מסר מידע בניגוד להוראות לפי סעיף 8 ;
- (2) לא קיים הוראות לעניין רישום בניגוד להוראות לפי סעיף 9 ;
- (3) לא סימן אריזה בניגוד להוראות לפי סעיף 10 ;
- (4) לא התקשר לקבלת שירותים מהתאגדות מוכרת בניגוד להוראות לפי סעיף 11(א);
- (5) לא קיים חובות פיקוח בניגוד להוראות לפי סעיף 11(ב);
- (6) לא קיים הוראות לעניין הסדר הפרדה במקור, בניגוד להוראות לפי סעיף 17 ;
- (7) השליך פסולת אריזות בניגוד להסדר הפרדה במקור, בניגוד להוראות לפי סעיף 18 ;
- (8) לא קיים חובות בית עסק בניגוד להוראות לפי סעיף 19.

(ב) העושה אחד מאלה, דינו- מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו- כפל הקנס כאמור:

- (1) לא מיחזר פסולת אריזות בהתאם ליעדי המיחזור ;
- (2) מיחזר או השיב פסולת אריזות בניגוד להוראות לפי סעיף 5(ב);
- (3) הטמין פסולת אריזות בניגוד להוראות לפי סעיף 20.

אחריות נושא
משרה בתאגיד

40. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 39 בידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה, ולעניין העבירות שבפסקאות (1) עד (6) של סעיף 39(א) ועבירות לפי סעיף 39(ב) – גם דירקטור;

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף זה, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

פרק ז' – ביצוע ותקנות

ביצוע ותקנות 41. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, ובין השאר בעניינים אלה:

- (1) אמות מידה נוספות להגדרת סוגי אריזות, לרבות לעניין אריזה רב פעמית;
- (2) העלאת יעדי מיחזור ושיעורי השבה;
- (3) הוראות, דרישות, אמות מידה ותנאים לעניין מיחזור והשבה;
- (4) תנאים לייצוא פסולת אריזות כאמור בסעיף 5(ד);
- (5) פטור בגין משקל מזערי, כאמור בסעיף 6;
- (6) הוראות, דרישות, אמות מידה ותנאים לעניין הפחתה במקור, ייצור אריזות וסימון אריזות;
- (7) הוראות לעניין התאגדות, ובכלל זה אמות מידה, תנאים ודרישות להכרה;
- (8) הוראות, דרישות, אמות מידה ותנאים לעניין הפרדה במקור ופינוי פסולת אריזות, לרבות קביעת תעריפים;
- (9) סכומים מופחתים לעיצום כספי, כאמור בסעיף 31.

אגרות 42. השר רשאי, בהסכמת שר האוצר, ובאישור ועדת הכלכלה בכנסת, לקבוע אגרה עבור בקשה לפטור מהתאגדות לפי סעיף 11(ג), בקשה להכרה בהתאגדות לפי סעיף 13, בבקשה להכרה בהפחתה במקור לפי סעיף 22, וכן עבור אגרה שנתית. שיעור האגרה יקבע, בין היתר, ביחס להיקף הפעילות של ההתאגדות, לפי מספר יצרנים ומשקל אריזות כולל.

מנהל אריזות 43. השר ימנה, מבין עובדי משרדו, מנהל לעניין אריזות, שיהיה אחראי על תחום האריזות במשרד להגנת הסביבה, ושתפקידיו יהיו לפי הוראות חוק זה ובכלל זה -

- (1) מתן הוראות לעניין איסוף פסולת אריזות על ידי יצרן ממפנה פסולת, כאמור בסעיף 7(ג);
- (2) מתן פטור מהתאגדות, כאמור בסעיף 11(ג);
- (3) הכרה בהתאגדות, קביעת תנאים להתאגדות וביטול ההכרה, כאמור בסעיפים 12, 13 ו-15;
- (4) הטלת עיצומים כספיים, כאמור בסימן ב' בפרק ו'.

ממונה אריזות 44. השר ימנה, מבין עובדי משרדו, ממונה לעניין אריזות, שתפקידיו יהיו לפי הוראות חוק זה, ובכלל זה -

- (1) קבלת דיווחי יצרן והתאגדות מוכרת, כאמור בסעיפים 8 ו-14(א);
- (2) הכרה בבקשת הפחתה במקור, כאמור בסעיף 22;
- (3) לפרסם רשימת דוגמאות של אריזות ומוצרים לשם קביעת מהותם כ"אריזה" לפי הוראות חוק זה.

פרק ח' - שונות

45. ייעוד כספים לקרן לשמירת הניקיון
אגרה, קנס ועיצום כספי שהוטלו לפי חוק זה ישולמו לקרן לשמירת הניקיון.
46. תיקון חוק שמירת הניקיון
בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן - חוק שמירת הניקיון), סעיף 11- בטל.
47. סייג לתחולה
חוק זה לא יחול על-
- (1) מכלי משקה ומכלי משקה גדולים כהגדרתם בחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999¹¹;
- (2) אריזה שהיא פסולת חומרים מסוכנים או פסולת רפואית, אלא אם מקורה במשק בית;
- (3) אריזות של חומר נפץ כהגדרתו בחוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954.
48. תחולה על המדינה
חוק זה יחול על המדינה.
49. שמירת דינים
הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן.
50. תחילה
(א) תחילתו של חוק זה ביום כ"ה בטבת, התשע"א (1 לינואר 2011).
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתם של סעיפים 3, 4, 5, 7(א), 7(ב), 8(א)(2), 8(א)(3), 10 ו-19, ביום כ"ו באדר ב', התשע"א (1 לאפריל 2011).
51. הוראת מעבר
על אף האמור בסעיף 46, חובות שחלו על יצרנים ויבואנים של מכלים למשקאות, לפי הוראות סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון, כנוסחן ערב יום התחילה של חוק זה, ימשיכו לחול עליהם לגבי מכלים למשקאות שנמכרו ערב תחילתו של חוק זה.

¹¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 170.